

ΑΘΗΝΑΙΟΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ.

καθηγ.

ΕΤΟΣ Α'. ΑΘΗΝΑΙ τὴν 15 Ἰανουαρίου 1858. ΦΥΛΛ. 12

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΦΕΝΙΜΩΡ ΚΟΥΠΕΡ.

Ὁ Νίος κόσμος ὡς μόνος ἀρχαιότητας ἔχων τὰ δάση του, τοὺς ἀγρούς του, καὶ τὴν ἐλευθερίαν του, γηραιὸν ὅσον καὶ ἡ γῆ, ἀπέκτησε ζωγράφου αὐτῶν τὸν Κούπερ.

ΣΑΤΩΒΡΙΑΝ.

Ὁ Ἰάκωβος Φενιμὼρ Κούπερ γένος Ἀγγλικῆς οἰκογενείας, καταγομένης μὲν ἐκ τοῦ Κομητᾶτου Βουγγικᾶμ, μετοικησάσης δὲ τὸ 1779 καὶ ἀποκαταστάσης εἰς Νεοβόρκον, ἐγεννήθη τὸ 1789 ἐν τῇ πόλει Βουρλιγκτών. Δεκατριετῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸ Γυμνάσιον τῆς Ἰέλης, καὶ μετὰ τρία ἔτη κατετάχθη εἰς τὸ ναυτικόν, ἔκαμε μακρὰς περιηγήσεις, αἵτινες μεγάλως συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς εὐρυΐας του, δοῦσαι εἰς τὸν χαρακτῆρα του παράδοξον ἐνεργητικότητα.

Ἀναγκασθεὶς χάριν τῆς υγείας του νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ναυτικὸν στάδιον, ιδιωτεύων καὶ νυμφευθεὶς ἐδόθη εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν γραμμάτων, μὴ διακόπτων τὴν σειρὰν τῶν πονημάτων αὐτοῦ, ἢ διὰ τινων περιηγήσεων εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ διὰ τριετοῦ, ἀπαξ

ἐν Λουγδούμφ διαμονῆς, ἀπὸ τοῦ 1826—1829, ὅπου ἐξεπλήρωσε χρέη προξένου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Τὸ πρῶτον αὐτοῦ μυθιστόρημα, δημοσιευθὲν τὸ 1821 ὑπὸ τὸν τίτλον *Προμήθεια ἢ ἐκλογή συζύγων* μετρίως ὑδοκίμησεν ἐν Ἀμερικῇ, εἰς δὲ τὴν Εὐρώπην ὀλίγον ἔγινε γνωστὸν. Τὸ ἠθικολογικὸν τοῦτο μυθιστόρημα καταπεφορτισμένον διὰ λεπτολογιῶν καὶ μακρῶν διαλόγων ὀλίγον κινεῖ τὸ διαφέρον. Τὸ δεύτερον αὐτοῦ δοκίμιον ὑπῆρξεν ἐπιτυχέστερον. Πάρατιθεις τῶν περιγραφῶν τῶν ἡθῶν, καὶ ἰδίως τῶν ξένων, τῶν ὁποίων ἀντιγραφεῖς μόνον ἔπρεπε νὰ ἦναι, ἐπειράθη νὰ πραγματευθῇ ὑπὸ ἱστορικὴν ἔποψιν ἀμερικανικὸν τι γεγονός, δανεισθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου τὴν ὑπόθεσιν τοῦ *Κατασκόπου*, μικρὸν μετὰ τὸ πρῶτον τοῦ μυθιστορήματος δημοσιευθέντος. Εἰ καὶ τὸ πρωτεύον πρόσωπον Ἀρθεῦ-Βίρτσ, ὁ μεγαλόφρων κατάσκοπος ὁ θυσιάζων εἰς τὴν πατρίδα ζῶν καὶ τιμὴν εἶναι ὀλίγον βεβιασμένον, εἰ καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐνόμισε καλὸν νὰ παρεισάξῃ τὸν Βασιγκτῶνα αὐτὸν ὑπὸ τὸν ψευδώνυμον Ἄρπερ, ἀνεπιτυχῶς ὁμῶς καὶ ὄλως δευτεραγωνιστοῦντα, ὑπάρχει ἐν αὐτῷ τῷ συγγράμματι ἀλήθεια, ποιικιλία καὶ ζωή. Ἡ εἰκὼν τῶν δύο γυναικῶν εἶναι ὀλίγον ἀμυδρά, ἀλλ' ὁ χαρακτήρ τοῦ πλοιάρχου Νάβτων εἶναι ζωηρότατα ἐξεικονισμένος. Ὁ δόκτωρ Στιγράβ μὲ τὰς ἀνάτομικὰς του φροντίδας εἶναι πρόσωπον οὐχ' ὄλως ἀπκρέσκον. Ἐν τούτοις τὸ μυθιστόρημα καίτοι τοιοῦτον δὲν πρέπει νὰ ταχθῇ μετὰ τῶν πρώτων τοῦ Κοῦπερ. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ *Μισοῦ Λικδ.λγ*, τοῦ ὁποίου δημοσιευθέντος τὸ 1824 ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη ἐπίσης ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου.

Ἄλλ' ὁ θρίαμβος τοῦ Κοῦπερ διελάμψεν ἀλλαχού' διελάμψεν εἰς τὴν ἀπεικόνισιν τῶν μεγάλων ἐκείνων σκηνῶν τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς ἰσχυρᾶς ἐκείνης πάλης ἧτις συνέσμιξε τὸν πεπολισμένον καὶ ἄγριον βίον. Ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ταύτης βαίνων ὁ Κοῦπερ ἤγγισε τὴν μεγαλοφυΐαν, καὶ τὸ ὄνομά του εἶναι ἀξίον τῆς πρώτης θέσεως, μετὰ τὸν Βάλτερ-Σκῶτ, ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μυθιστοριογράφων τῆς 19ης ἑκατονταετηρίδος.

Ὁ τὸ 1824 δημοσιευθεὶς *Πρωρεῖς* εἶναι ἀριστοῦργημα. Ἀπὸ

τοῦ Σμιλὲτ οὐδεὶς τόσῳ ἐπιτυχῶς ἐπραγματεύθη τὸ ναυτικὸν εἶδος, πρῶτος δὲ ὁ Κοῦπερ τὸ κατέστησε τοῦ συρμοῦ. Πολυάριθμα μετὰ τὸν *Πρωρεῖα* φανέντα ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ ἀπομιμήματα μαρτυροῦσιν ὅποιον κρότον ἔκαμεν οὗτος. Ἀλλ' ἐξ ὄλων τῶν μιμητῶν οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ συνδιαλλάξῃ μετὰ τσαούτης χάριτος τὴν ποίησιν μὲ τὴν ἀλήθειαν, καὶ νὰ πλεύσῃ τόσον εὐδοκίμως μετὰ τὸ ἰδανικὸν καὶ τῆς πραγματικότητος, οἵτινες εἶναι οἱ δύο σκόπελοι τοῦ εἴδους τούτου. Ἰπάρχουσι καὶ εἰς τὸν *Πρωρεῖα*, ὡς ἐν γένει καὶ εἰς ὅλα τὰ συγγράμματα τοῦ Κοῦπερ, πολυλογία τις καὶ λεπτολόγοι περιγραφαί· πολλαχού τὸ ὕψος του εἶναι χαλαρὸν καὶ ἐξοιδιρμένον· ἀλλὰ τὰ ἐλαττώματα ταῦτα ἐξαφανίζονται ἐνώπιον τῆς βλάβειας ἐντυπώσεως ἣν προξενοῦσιν, οἱ χαρακτῆρες, αἱ εἰκόνες, καὶ αἱ ἀκριβεῖς περιγραφαί. Ὁ ἐνθουσιώδης καὶ φιλόδοξος πειρατῆς Παῦλος Τζῶν κρυπτόμενος ὑπὸ τὸ ἐνδυμα πρωρέως, ὁ περιπαθὴς Γρίφιτζ, ὁ προπετὴς Βαρναγάβλ, ὁ παιδρὸς Μερρέν, ὁ ἀποφθεγματικὸς Βολτρὸπ, ὁ ἀμφίβιος ναύτης Μανουήλ, εἰς τύποι ἀληθεῖς καὶ ποικίλοι. Ἀλλ' οὐδὲν δύναται νὰ φθάσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ *Μεγάλου Θωμά*, τοῦ περιωνύμου ναυκλήρου τοῦ Πλοίου Ἀριέλ, τοῦ κατ' ἐξοχίαν ναύτου, τοῦ κατ' οὐδένα τρόπον ἐννοοῦντος· τί κέρδος δύναται νὰ παρέξῃ ἡ ξηρὰ, ὅστις συσσωματοποιούμενος μετὰ τοῦ πλοίου του, ἔπερ ἀπὸ τῆς κατασκευῆς του δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει, νομίζει φυσικώτατον χρέος του ν' ἀποθάνῃ μετ' αὐτοῦ· ἡ σκηνὴ καθ' ἣν σκέπτεται καὶ ἐκτελεῖ τὴν ἀπόφασιν του εἶναι ἡ ὠραιότατη τοῦ μυθιστορήματος. Ἡ ἀφ' ἐνὸς ἀχαρὶς, ἀλλόκοτος καὶ ἀστεία εἰκὼν τῶν προσώπων τούτων, καὶ ἀφ' ἑτέρου εὐγενῆς, ἀφοσιωμένη καὶ σεμνῆ ἐχρήσιμευσεν ὡς τύπος εἰς εἰκοσι τοιοῦτους χαρακτῆρας, οὐδεὶς ὁμῶς αὐτῶν προσήγγισε τὴν ἐντέλειαν τοῦ πρωτοτύπου. Εἰς τὸν *Πρωρεῖα* ἐπέτυχεν ὁ Κοῦπερ καὶ εἰς αὐτῶν τοὺς ἀνθρώπους τῆς ξηρᾶς, κατὰ τὴν ἐξεικόνισιν τῶν ὁποίων συνήθως δὲν ἐξέχει ἡ γραφὴς του. Ὁ γηραιὸς Ἀγγλος συταγματάρχης Ὁβάρ, τόσῳ ἀστείος εἰς τὰς ἐντίμους καὶ πατριωτικὰς παραφορὰς του, ὁ ἀτρόμητος, φαιδρὸς καὶ μέθυσος Βοκρουτζόγ, ὁ ἄτιμος καὶ ἄπιστος Χριστόφορος Διλλέν, ἡ ζωηρὰ καὶ κακεντρεχὴς Λικατερίνη, ἡ ὠραία καὶ πραιπαθὴς Κισίλη, ἀπαρ-

τίζουσι στοῖν εἰκόνων, ὧν ὁ μὲν χρωματισμὸς εἶναι ἀρμονικώτατος, τὸ δὲ διάγραμμα λεπτότατον.

Τὸ μυθιστόρημα οἱ *Σκαπαρεῖς*, δημοσιευθὲν τῷ 1822, εἶναι τὸ πρῶτον δοκίμιον εἶδους ὅπερ βραδύτερον ἐμελλε νὰ πραγματοποιηθῆ μετὰ μεγαλητέρας ἐπιτυχίας. Πρῶτον ἤδη βλέπει τι παρ' αὐτῷ τὴν ιδέαν τοῦ νὰ θέσῃ κατέναντι ἀλλήλων δύο ταξεῖς πολιτισμοῦ, ἢ μᾶλλον τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀγριότητα. Εἰς τοὺς *Σκαπαρεῖς* ἡ ιδέα αὕτη παρίσταται ὡς ἀμορφος ὕλη θαυμασίας δὲ πραγματοποιεῖται εἰς τὸν *Τελευταῖον Μοχικὰν* γνωθὲντα τὸ 1826. Ὁ *Τελευταῖος Μοχικὰν* εἶναι τῷ ὄντι κατὰ τὸ πρωτότυπον, τὸ μέγεθος, τὴν χάριν, τὴν ζωηρότητα τῶν περιγραφῶν, τῶν χαρακτήρων, καὶ τοῦ δραματικοῦ διαφέροντος τὸ ὁμόζυγον τοῦ *Πρωτόεως*, ἀπαρτίζων μετ' αὐτοῦ λαμπρὰν δυάδα· ἴσως δὲ καὶ ἐξ ὅλων τῶν μυθιστοριῶν τοῦ Κοῦπερ ἢ μᾶλλον τοῦ συρμῶ ἐν Εὐρώπῃ.

Ὁ Σατωβριὰν, ὃν ἀπαντᾷ τις ἀπανταχοῦ τῆς ὁδοῦ ἀνερχόμενος πρὸς ὅτι καλὸν ἐγγράφη τὸν παρῆτα αἰῶνα, εἶχε μνηστὴ ἡμᾶς εἰς τὰ νέα θέλητρα τῆς ὑπερωκεανείου ποιήσεως. Ἐσυζῶμεν μετὰ τῆς Ἀτάλας καὶ τῶν Νατσὲ (α), ὅτε ὁ συγγραφεὺς τοῦ *Τελευταίου Μοχικὰν*, τοῦ *Λειμῶνος*, καὶ τῶν *Καθαροβρήσκων τῆς Ἀμερικῆς* ἐνεφανίσθη, ἀναπτύσσων ἡμῖν τὰ μεγαλοπρεπῆ καὶ ποικίλα, ἀλλ' ἀνέπαφα ἀκόμη πλοῦτη τοῦ αὐτοῦ μεταλλείου ἀφ' οὗ ὁ Σατωβριὰν ἀνορύξας μέγαν ὄγκον χρυσοῦ μᾶς τὸν ἐδώρησεν ἀφοῦ θαυμασιῶς ἐτόρευσεν αὐτόν.

Εἰ καὶ ὁ Κοῦπερ δὲν δύναται νὰ παραβληθῆ πρὸς τὸν ἐνδοξον πρόδρομόν του κατὰ τὸ ὕψος καὶ τὴν τεχνικὴν καλλονὴν τῆς περιγραφῆς τῶν ἀγρίων ἡθῶν, ὅπως ἀναπληροῖ τὴν ποιητικὴν αὐτὴν ἔδειξαν διὰ περισσοτέρας ἀληθείας. Οἱ ἄγριοι τοῦ Σατωβριὰν, Σάκτας, Ἀτάλα, Καλούτας Μίλα κλ. εἰσι δημιουργήματα ἐξόχου νοός, ἐνῶ οἱ ἄγριοι τοῦ Κοῦπερ διακρίνονται διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν καλλονῆς. Ὁ Ἀμερικανὸς μυθιστοριογράφος μᾶς παρουσιάζει αὐτούς,

(α) Ἀτάλα θανμάσιον συγγραμμάτιον τοῦ ἐξόχως φιλέλληρος περιφανοῦς Σατωβριὰν, ὡς καὶ οἱ Νατσὲ.

ὅποιοι ὑπὸ Θεοῦ ἐπλάσθησαν, γαλήνιοι συνάμα καὶ ἐμπαθεῖς, ἄγριοι καὶ βάρβαροι εἰς τὰς πράξεις των, λεπτόνοες καὶ ἀβρόφρονες εἰς τὰς ἐντυπώσεις των, κομψοὶ τὸ ἀνάστημα, ἀλλόκοτοι τὴν ἐνδυμασίαν, σοβαροὶ καὶ γραφικοὶ τὴν γλώσσαν, θηριώδεις καὶ ἀνηλεεῖς πρὸς ἠττηθέντα ἐχθρόν, φιλόξενοι, ἀπλοῖ, πανοῦργοι, ἄπιστοι, ἀμέριμνοι, περισσότερον βασιλέων ἀλαζόνες, περιφρονοῦντες πᾶσαν ἄλλην ἐνασχόλησιν ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὴν θήραν, πειθόμενοι εἰς τὸ ὁρμέμφυτον τῆς ἰδίας των φύσεως, ἥτις οὔτε διὰ τῆς νοητικῆς ἐργασίας καθηγνίσθη ἔτι οὔτε ὑπὸ τῆς σοφιστείας διεστράφη.

Ἀναγινώσκοντες τὰς μυθιστορίας τοῦ Κοῦπερ παριστάμεθα εἰς ὅλα τὰ ποικίλα ἐπεισόδια τῆς γραφικῆς τῶν ἀγρίων ζωῆς· βλέπομεν αὐτούς σεβομένους μὲν τοὺς γέροντας, πρὸς δὲ τὰς συζύγους αὐτῶν τρέφοντας στοργὴν γαλήνιον, ἀλλ' ὑπεροπτικὴν καὶ σκληρὰν, διότι εἰσι πεπεισμένοι περὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἰδίου φύλου· βλέπομεν αὐτούς ἐν συμβουλίῳ πέριξ τοῦ πυρός, πέριξ τοῦ πολεμικοῦ πασσάλου, ὅπου τὸ προσδεδεμένον θῦμα ὑβρίζει τοὺς δημίους του, εἰς μὲν τὴν θήραν ἐπιτηδείους καὶ ἀτρομήτους, εἰς δὲ τὸν πόλεμον ὡς ἰχνηλάτας κύνες ἀκολουθοῦντας τὰ ἰχνη τῶν ἐχθρῶν. Παριστάμεθα εἰς τοὺς ἀγῶνάς των, εἰς τὰς θρησκευτικὰς των τελετάς, εἰς τοὺς πολεμικοὺς των χοροὺς· τοὺς βλέπομεν βεθαμμένους διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων, πεποικιλμένους διὰ πτερῶν καὶ τεμαχίων σιδήρου, κεκοσμημένων διὰ τῶν κομῶν τῶν ἠττηθέντων ἐχθρῶν, καὶ ὠπλισμένους διὰ τοῦ φοβεροῦ Τομαχάκ' τοὺς βλέπομεν τέλος ὁποῖους δύναται τις νὰ ἴδῃ πανταχοῦ καὶ ἐν αὐτοῖς ταῖς Παισιῖσι τοὺς τελευταίους ἀπογόνους τῆς ἐξαιλεθθείσης γεννεᾶς.

Ὁ Chingachogooch, ὁ γηραιὸς ἀρχηγὸς τῶν Μοχικὰν, ὁ ἀτρόμητος ὠραίος καὶ εὐγενὴς νέος Ἰνκάς, ὁ ἄγριος καὶ ἄπιστος Μαγούας· εἰσι χαρακτήρες ὑπὸ καλλιτεχνικῆς χειρὸς διαγεγραμμένοι, χαρακτῆρες οἵτινες συνδεόμενοι μετὰ τοῦ γηραιοῦ συνταγματάρχου Μοσοῦρα καὶ τῶν δύο χαρισισῶν θυγατέρων των. μετὰ τοῦ νέου ἀξιωματικοῦ Δουκιὰν καὶ τοῦ σκαιοῦ πρωτοψάλτου Δαυὶδ Λαγάμμα, καθιστῶσι τὸν *Τελευταῖον Μοχικὰν* σύγγραμμα χαριέστατον καὶ περιεργότατον. Ἀλλὰ τὸ μᾶλλον ἐλκύνει τὴν προσο-

χὴν ἐν τῇ μυθιστορίᾳ ταύτῃ εἶναι ὁ Νάττυ-Βοῦμβο, τὸν ὁποῖον οἱ ἄγριοι καλοῦσιν Ὀφθαλμὸν τοῦ Ἰέρακος· εἶδος τι ἀμφίβιον οὕτως εἶπεν, μεταξύ τοῦ πεπολισμένου καὶ ἀγρίου ἀνθρώπου, ἕτερον πρωτότυπον πλάσμα τοῦ Κοῦπερ, ἴσως μᾶλλον πρωτότυπον καὶ αὐτοῦ τοῦ Μεγάλου Θωμᾶ. Εἰς τοὺς Σκαπαρεῖς διέγραψεν ὁ Κοῦπερ τὴν εἰκὸν τοῦ Νάττυ-Βοῦμβο, ἐγγιζόντος τὸ γῆρας, καὶ ζῶντος ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα *δερμάτινον περιπόδιον*, ἀποσυρθέντος ὅμως ἀπ' αὐτῆς ἕνεκα τῆς κλίσεώς του πρὸς τὴν μόνησιν καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Εὐτυχῶς ὅμως ἐπαναβλέπομεν τὸ πρόσωπον τοῦτο εἰς τὸν *Τελευταῖον Μοχικὸν* πρωταγωνιστοῦν μετὰ τῆς δραστηριότητος ὠρίμου ἡλικίας. Εἰς τὸν *Λειμῶνα*, μυθιστορίαν ἐκ τῶν καλλιτέρων τοῦ Κοῦπερ, ἐπανευρίσκομεν αὖθις τὸν Νάττυ-Βοῦμβο ἤδη γέροντα παρηκμακῶτα, ἀλλὰ πάντοτε πρωτότυπον, καὶ καταστάντα ἀπὸ ἀτρομῆτου κυνηγοῦ, παγιδευτὴν. Κολακευθεὶς ἀναμφιβόλως ὁ Κοῦπερ ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ παραδόξου τούτου χαρακτηρὸς ἀναλαμβάνει πάλιν ἐξ ἀρχῆς τὴν βιογραφίαν τοῦ ἐκ προτιμήσεως ἡρώος του εἰς δύο μεταγενέστερα συγγράμματα, εἰς τὸν *Φορέα τῶν Δορκάδων* καὶ εἰς τὴν *Αἰμυγήν Ὀρτάριο*.

Μένος ἔχει ὁ χαρακτήρ οὗτος νὰ περιάψῃ εἰς τὸν Κοῦπερ τὴν αἰωνίαν δόξαν δημιουργικοῦ νοῦς.

(*Ακολουθεῖ*).

ΠΟΙΗΣΙΣ

ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΑΡΜΟΝΙΑΙ.

Ὅποια λάβα πυρπόλει τὰ ἀσθενῆ μου στήθη!
 Τὰς εὐτυχίας διατὶ τοῦλάχιστον ἠλίθῃ,
 Ὑπὸ τὸν μαῦρον πέπλον της δραπέτιδας δὲν κρύπτει;
 Εἰς τὴν μανίαν τοῦ βορῆα τὸ ἄνθος ὑποκύπτει.
 Καὶ κάμπτεται ὁ ἀσθενὴς κλαδίσκος τοῦ λειμῶνος;
 Ἄλλ' εὐτυχῆ! δὲν ἔχουσι συναίσθησιν τινά.
 Εἰς τὰ σκληρά των τραύματα δὲν κατοικεῖ ὁ πόνος,
 Οὐδ' ἐγκαρδίας λαίλαπας ἀνάμνησις γεννᾷ.

—οοο—

Ποῦ σεῖς χρυσᾶι ἡμέραι μου, εἰς δύο στε χεῖλην
 Τὴν γλυκυτάτην ἐπινον τοῦ ἔρωτος φιάλην,
 Κ' ἐνῶ ἐμπρὸς μου ἦνοιγεν Ἐδὲμ ὀλβία; πύλην,
 Εἰς φλογερὰν ἐθέρμαινον τὸ στῆθος μου ἀγκάλην;
 Μὴ μὲ κυκλοῦτε, φύγετε ἀθύσματα τοῦ χρόνου;
 Ὡς δῶρα σὰς ἐμίσησα ἀπατήλῃς χεῖρός.
 Τάλας! νὰ ζῆσω δύναιμι ἀμέτοχος τοῦ μόνου
 Λειψάνου, ὅπερ ἄφησεν ἐπιεικῆς καιρὸς;

—οοο—

Γλυκεῖα ἀναμνήσεις μου κυκλώσατέ με πάλιν!
 Ὑπὸ τὰ ἄνθη κρύψατε τὸ τραῦμα τῆς καρδίας!
 Κ' εἰς τὴν πικρὰν σας τέρπομαι ὁ δυστυχὴς φιάλην,
 Φυλάττουσαν τὸ ἄρωμα τῆς πρώτης ἀμβροσίας;

Ἡ ἀηδὼν δὲν κάθηται κ' εἰς τῆς δρυὸς τὰ φύλλα
 Ὅπθ'·ταν εἰς τὸ βλέμμα τῆς δὲν φαίνονται λειμῶν!
 Δὲν καταβαίνει εὐχρῆς ἢ πλάνος φιλομήλα
 Κ' εἰς τὰ θολὰ βυάκια μ' ἠδὼν κελχδισμόν;

—ooo—

Ἠγάπησά, ὁ οὐρανὸς ἢ πλάσις τὸ γνωρίζει·
 Τὸ ἄστρον ἐρωτήσατε τὸ ὑποτρέμον δε
 Τὰς πύλας τῆς Ἀνατολῆς ὁ ἥλιος φωτίζει,
 Κ' οἱ μῦριοι μαραίνονται τοῦ σκότους φωτοδοται.
 Τὸ ἄστρον ἐρωτήσατε, τὸ ἄστρον τῶν ἐρώτων,
 Ὅποιους ὄρκους ἤκουσεν, ὁποιους στεναγμούς.
 Ὅτε τὴν φύσιν ἐντρομος, ἀμφίβολος ἠρώτων,
 Μὴ θνεира μαγεύουσιν εὐπίστους ὀφθαλμούς.

—ooo—

Εἰς πλάνην ἤμην ἄγνωστοι φωνῆ τὸ ὄχι κράζει.
 Ὅχι συγχρόνως κράζουσιν ἐλπίδες ἰλαραί.
 Τὸ στῆθος ὅπερ σήμερον ὀδυνηρῶς στεναρίζει
 ἕως καὶ πάλιν τέρψωσι τερπναὶ παραφοραί.
 Ἠραῖον ἀντικείμενον τῆς συμπαθοῦς μου Μούσης
 Σειρῆν ἦτις μ' ἐμάγευσας, σειρῆν ἀγαπητή.
 Τῆς ἀλκυόνος ἄραγε τοὺς στεναγμούς θ' ἀκούσης
 Ἦτις ἰδὼν οἶκτον σήμερον, τὸν οἶκτον ἐπαιτεῖ;

—ooo—

Δὲν θέλω ὄχι δάκρυα τὸ ὄμμα σου νὰ χύσῃ.
 Δὲν θέλω ἓνα στεναγμὸν τὸ στῆθος σου ν' ἀφήτῃ.
 Δὲν θέλω; ὄχι, εὐτυχῆς ἂν ἐμελλον καὶ πάλιν
 Μ' ἐν φίλημα ἐν δάκρυ σου γλυκὺ ν' ἀποσφογγίσω.
 Ἄν ἡσθάνομην θλίβων σε τοῦ στῆθους σου τὴν πάλιν,
 Καὶ ἓνα γλυκύν σου στεναγμὸν φιλῶν σε νὰ ροφήσω.
 Ἄν ἐμελλον. . . ἀλλ' ὦ πικρὰ σιώπα ἄρμονία.
 Μετὰ τοῦ χροῦνου ἔρρευσε καὶ πᾶσα εὐτυχία.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΙΣ.

—ooo—

A'.

Κατ'ἑφεῖς καὶ χιονῶδεις, ἡμέραι ἀπυρήθει; διὰ τὴν Ἑλλάδα
 παρήρχοντο καθ' ὄλον τὸ δωδεκάημερον. Αἱ θερμᾶστραι ἀνεδίδον
 δινηκεῖ καπνὸν, καὶ αἱ συναναστροφαὶ καθίσταντο πολυπλη-
 θέστεραι. Ὁ Ἰμηττὸς ἐνεδύθη λευκώτατον ἔνδυμα κατὰ τὴν
 ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων, ἔνδυμα πανηγυρικόν, ἔνδυμα χαρᾶς,
 ὡσεὶ συνεορτάζων μεθ' ἡμῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἀπολυτρώσεως.

Μετὰ τὰ Θεοράνια ὁ Οὐρανὸς ἐγαληνίασε, ὁ Ἥλιος μειδιῶν
 ἀνεφάνη, καὶ αἱ θερμαὶ ἀκτίνες τοῦ ἐξηράνισαν τὸ χιονῶδες ἐπι-
 κάλυμμα τῶν οἰκιῶν.

Τότε καὶ αἱ Α. Μεγαλειότητες ἀπεράσισαν νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν
 εἰς Χαλκίδα ἀναχώρησίν των, καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς θεωρήσωσι
 τὴν ἀποπεράτωσιν ἔργου ὠφελιμιωτάτου καὶ ἀναγκαίου. Μετὰ τὴν
 ἐπιστροφὴν αὐτῶν καὶ πάλιν ἡ χιὼν μᾶς ἐχαίρετισε, διαμένουσα
 εἰσέτι εἰς τὰ φαλακρὰ ὄρη μας.

B'.

(Τὸ ἔθνικὸν θέατρον κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐτιμήθη διὰ τῆς
 παραστάσεως τῆς Ζαῖρας, τραγωδίας τοῦ Βολταίρου, μεταφρα-
 σθείσης ἐμμέτρως ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἡδὴ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξω-
 τερικῶν. Σχεδὸν ἅπαντα τὰ πρόσωπα κατὰ τὸ δυνατόν ἐπέτυχον,
 πρὸ πάντων ὅμως ὁ Κύριος Καπέλλας, ὁ πρωταγωνιστὴς οὗτος
 τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς. Ἄλλοτε ἰδόντες αὐτὸν παριστάνοντα τὸν
 Ἀριστόδημον τὸν ἐμὲ μνησθῆμεν ὡς πολὺ θερμὸν, ἤδη ὅμως τοσοῦ-
 τον ἐπιτυχῶ; τὸν Ὄροσμάνην ὑπεκρίθη, ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ
 μὴ ἐκφορώσωμεν τοὺς δι' αὐτὸν καταλλήλους ἐπαίνους, καὶ νὰ
 μὴ ἐπαγαλάξωμεν ὅτι εἶε ὁ μόνος κατέχων ἕνεκα τῆς πείρας,

καὶ τῆς κλίσεως, τὴν τέχνην τοῦ ὑποκρίνεσθαι, ἦν εἰς πάντας δὲν βλέπομεν.] Δὲν λέγομεν ἐν τούτοις ὅτι εἶνε τέλειος· παραβαλλόμενος ὁμῶς πρὸς τὰ λοιπὰ πρόσωπα, τὰ ἀποτελοῦντα τὸ ἔθνικόν θεάτρον, μόνον ἴσως ἀντίπαλον δύναται νὰ ἔχη τὸν Κύρ. Μανουῖσον καὶ τοῦτον εἰς μόνον τὰ περιπαθῆ καὶ τρυφερά.

Καὶ πάλιν ἐπαλαμβάνομεν ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῆ περισσοτέρα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προσοχῆ εἰς τὴν μόρφωσιν, καὶ γύμνασιν τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν. Λυπούμεθα βλέποντες, ὅτι μετὰ τεσσάρων μηνῶν ἀσκήσιν, ἡ αὐτὴ ἀπειρία ἀναφαίνεται. Πρέπει νὰ γίνῃ ἐλόγη προσώπων, νὰ ἀποβληθῶσι τὰ μὴ δίδοντα ἐλπίδας μορφώσεως, καὶ νὰ προσληφθῶσιν ἕτερα. Προσέτι ὁ Κύρ. Διδάκτωρ τῆς Δραματικῆς νὰ μὴ παρατηρῆ ἀμέριμος τῶν ὑποκριτῶν τὰ λάθρ, ἀλλὰ φερόμενος μετὰ τῆς δευτέρας αὐστηρότητος νὰ διορθῆ καὶ διδάσκῃ αὐτούς.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπὶ σκηναῖς φανεισῶν κυριῶν, αἱ δύο εἰς αὐτῶν ὡς καὶ ἄλλοτε ἐλέγομεν ἡ Κυρία Ἀργυρῶ, καὶ Κ. Ἀμαλία, κατὰ δεύτερον λόγον, δίδουσι σημεῖα προόδου. Ἐν τούτοις παρακαλοῦμεν τὴν πρώτην νὰ μὴ ἐπαρθῆ ὑπὸ τῶν ἐπιδοσφιλουμένων αὐτῇ ἐπαύλων, διότι, οἱ ἔπαινοι οὔτοι εἰσὶν δίκαιοι ἀναφερόμενοι πρὸς νεάνιδα ὑποδεικνύουσαν ὠραῖον μέλλον, καὶ ἔχουσαν ἀνάγκην ἐνθαρρύνσεων ἄλλως πρέπει νὰ νομισθῆ ἐκυτὴν εἰσέτι ὄλως ἄπειρον, εἰάν ἐπιθυμῆ νὰ ἴδῃ τὸ μέτωπόν της ἐστεμμένον μὲ τῆς ἀληθοῦς ἐπιτυχίας τὴν στέφανον. Λέγομεν δὲ ταῦτα, ἰδόντες αὐτὴν, κατὰ τὰς τελευταίας μάλιστα παραστάσεις, ἔχουσαν πολλὰς καὶ ἀπροδοκῆτους ἐλλείψεις. Πρὸ πάντων δὲ συσταίνομεν αὐτῇ τὴν εὐκαμψίαν τῆς φωνῆς της, ἧς εἰς δὲν πρέπει ἀείποτε τὸν αὐτὸν νὰ διατηρῆ τόνον. Ὁμιλοῦντες δὲ ἤδη περὶ θεάτρου καὶ ὑποκριτῶν ἐπαινοῦμεν καὶ τὸν Κύριον Κορτέσιον, ὅστις καίτοι εἰς τὰς κωμωδίας τοσοῦτον θαυμάσιος, ὑπεκρίθη ἐπιτυχέστα ἐν τῇ Ζαΐρᾳ πρόσωπον γέροντος, πρόσωπον περιπαθῆς, συγκινήσας ἅπαντας τοὺς θεατὰς του, καὶ μάλιστα τὰς εὐαισθητοῦς κυρίας, ὧν τινων ἀπέσπασε καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τρυφερὸν δάκρυ. Προσέτι ὁ νεωστὲ προσληφθεὶς Γιαννακὸς εἰάν ἐβοηθεῖτο περισσότερον ὑπὸ τῆς φωνῆς, ἧθελε περισσότερον ἐπιτύχει. Εἰς σκηναῖς τινὰς ἐπέτυχεν

ἄρκοῦντως καὶ ἡ Κυρία Ἀμαλία. Τὸ μόνον, ὅπερ ἐξέπληξεν ἡμᾶς ἦτο καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς Πολυξίνης, τῆς παριστώσης τὴν Φατίμην. Ἡ φωνὴ της ἠντιήχησε καθαρωτέρα, καὶ ἡ ὁμιλία της ἦτον βραδυτέρα.)

Γ'.

Ἄλλ' ἐξερχόμενοι ἤδη τοῦ θεάτρου, καὶ τὰς κυρίας αὐτοῦ ἐγκαταλείποντες, ἐρχόμεθα εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ, εἰς τὴν ποίησιν. Κλίνοντες δὲ πρότερον ἐνώπιόν της σεβασμοῦ γόνου, τολμῶμεν νὰ λαλήσωμεν περὶ αὐτῆς, εἰς ἂν κατάστασιν ἐν Ἑλλάδι εὐρίσκεται, περιφρονοῦντες τὰς προληπτικὰς ἰδέας, καὶ τὰς δυσαρπεκίας τῶν ὑποβαλλόντων αὐτάς. Πρὶν δὲ προβῶμεν περαιτέρω, χάριν τῶν παρανοκσάντων ἡμᾶς δίδομεν ἐξήγησίν τινα εἰς τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ ἐκτεθέντα. Εἴπομεν καὶ πάλιν λέγομεν ὅτι ὁ Σολωμὸς ὑπέβη ποιητῆς μέγας, καὶ ἴσως ὁ μέγιστος τῶν ἤδη ἐν Ἑλλάδι ζώντων. Ἄλλ' ὡς ἅπαντες οἱ μεγάλοι ποιηταὶ ἔγραψε καὶ μεγάλα ἔργα, ἔγραψε καὶ κατώτερα. Ἐγραψε τὸν Ἕμνον πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν, ὅστις τιμᾶ ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἔγραψε καὶ τὸν Ἕμνον πρὸς τὸν Βύρωνα, ὅστις οὐδ' εἰς τὸν γράψαντα περιποιεῖ μεγάλην ὑπόληψιν. Καὶ ὁ Τάσος αὐτός, οὔτινος τὸ ὄνομα μετὰ θυμασμοῦ οἱ αἰῶνες ἐπαναλαμβάνουσιν ἔγραψε τὴν Ἐλευθερωμένην Ἰερουσαλήμ, ἧς ἡ φήμη ἀπέραντος, ἀλλ' ἔγραψε καὶ τὴν Ἀποκτεθεισάν, ἧτις συνετάφη μετὰ τοῦ ποιητοῦ τοῦ Σορέντου. Προσέτι, πρὸς ἄρσιν πάσης παρενοήσεως καὶ πάλιν λέγομεν ὅτι τινὲς ἐκ τῶν Ἑπτανησιῶν, μάλιστα ὅσοι δὲν ἠτύχησαν νὰ μορφώσωσι τὴν καλαισθησίαν αὐτῶν εἰς τὴν σήμερον γραφομένην γλῶσσαν καὶ ὅσοι μετὰ ἐπιπολαιότητος καὶ προλήψεως ἐξετάζουσι εἰς καλὴν γλῶσσαν γραφομένας ποιήσεις θεωροῦσι ποίησιν λέξεις βαρβαρικὰς καὶ χυδαίας. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ἡ γλῶσσα τῆς δουλείας μας, ὡς ὁ ἱμαὶς τοῦ Ἡρακλέους πρέπει μετὰ τῆς δουλείας νὰ συγκρατῆ, καὶ ἡ ἐλευθερία νὰ λαλήσῃ τὴν μητρικὴν αὐτῆς γλῶσσαν. Μέγα τὸ ἔργον! ἀλλ' οὐχὶ μεγαλειότερον τῆς ἀναστάσεως νεκροῦ, πρὸ δισχιλίων ἐτῶν περὶπου ἔθνους. Τὰ θεμέλια ἐρρίφθησαν. Ἡ οἰκοδομὴ προχωρεῖ· πέτραι ἀδαμάντινα!

συγκροτοῦσιν αὐτήν, ἐκ τῶν ὠραίων τῆς ἀρχαίας γλώσσης προσλαμβάνόμεναι μεταλλείων. Μόλις ἴσως κραταῖος κεραυνός, μόλις εἰς Ὀμηρος, ἰδύνατο νὰ διατείσῃ αὐτήν, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κατασυντρίψῃ. Ὁ τύπος ἤδη μίαν ἠμιλεῖ γλώσσαν, μίαν οἱ ἀπανταχοῦ λόγοι Ἕλληνας, μίαν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀνακηρυσσόμενοι ἐξ ὄπως ἀλόγων λόγων, καὶ ἴσως ἐκ μόνου τοῦ τῆς ἀμαθείας, ἀπισθοδρομικοί, οἱ τὴν γλώσσαν τῶν δυσκλεῶν αἰώνων εἰς θρόνον ἐλευθερίας ἀγωνιζόμενοι νὰ ἐγκαθιδρύσωσιν. Τίς δύναται νὰ ἀντιστῇ εἰς τόσον ὀρμητικὸν χεῖμαρρον; Τίς δύναται νὰ προβάλῃ κωλύματα εἰς τὸν ῥοῦν του; ἐν τούτοις καθ' ἑκάστην ἀναφαινόνται ποιήματα γραφόμενα εἰς γλώσσαν ἀφόρητον καὶ ελεεινὴν καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκει τοῦτο, οἱ γράφοντες αὐτὴν συκοφαντοῦσι καὶ τὸν δυστυχῆ τῆς Ἑλλάδος λαόν, ἐπονομάζοντες αὐτὴν δημοτικὴν. Τίς π. χ. ἤκουσε παρὰ τοῦ ἀμαθεστέρου ἀνθρώπου τὰς λέξεις *ἔδλιαξαν, ἀίμενα, ξεσκολοῦδια*, κτλ: Μάλιστα σήμερον τῶν Ἐπαρχιῶν ὁ λαός, ἐγκαταλείποντες τὸν τῆς Πρωτευούτης, καθ' ὅσον δύναται καὶ τὴν τσαούτος ἀνωμαλίαν περιέχουσαν τρίτην κλίσιν μεταχειρίζεται, καὶ τοὺς διαφόρους χρόνους τῶν ῥημάτων καταλλήλως ἐκφράζει, καὶ τὰ βιβλία τῆς παρελθούσης ἐποχῆς, ὡς τὸν *Ἐρωτόκριτον*, καὶ *Βεργίλιδον* ἀποστρέφεται, ὡς μὴ ἐννοῶν σχεδὸν αὐτά. Δὲν λέγομεν ἐν τούτοις ὅτι πρέπει νὰ γράφωμεν τοῦ Πλάτωνος καὶ Ξενοφώντος τὴν γλώσσαν. Ὁ κόσμος ἤδη εἰς ἐτέραν διανοητικὴν κατάστασιν εὐρίσκειται. Ἡ ἀπλότης καὶ ὀμαλότης τῆς συντάξεως εἶνε δυσκλόβητος. Ἄ; προσπαθῶμεν ὅμως νὰ μορφώσωμεν γλώσσαν πλουσίαν, εὐγενῆ, ἄνευ βρβαρισμῶν, ἄνευ χυδαῖσμῶν. Πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας, καὶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μας κεῖται ὅλος ὁ πλοῦτος τῆς ἀρχαίας γλώσσης· πᾶν δὲ ὅ,τι αὕτη στερεῖται μᾶς δίδουσιν αἱ νεώτεραι γλώσσαι. Μὴ καὶ οἱ ἀρχαῖοι αὐτοὶ δὲν ἐλάμβανον ξένας λέξεις, καὶ δὲν ἐπαρουσίαζον ὑπὸ μορφήν Ἑλληνικὴν; Ὁ *Παραδείσος*, ὁ *ἀκινάκης* κτλ. δὲν εἶνε ἀλλότρια;

Μετὰ τὰς γενικὰς ταύτας παρατήξεις ἐκφράζομεν τὴν γνώμην μας περὶ τῶν τριῶν νεωστὶ ἐκδοθέντων ποιημάτων ἐπικαλούμενων τοῦ μὲν **Α. ΣΤΕΝΑΓΜΟΙ**, τοῦ **Β'. Ἡ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΟΙΞΙΣ**

καὶ τοῦ **Γ'.** πάλιν **ΣΤΕΝΑΓΜΟΙ** τῶν μὲν πρώτων δύο γραφέντων εἰς τὴν δημοτικὴν καλουμένην γλώσσαν, τοῦ δὲ τρίτου εἰς τὴν γραφομένην. Οἱ πρώτοι στενάγμοι ὑπὸ τοῦ Κυρ. Ἀν. Μανούσου γραφέντες εἶνε συλλογὴ διαφόρων ποιήσεων, κατὰ διαφόρους καιροὺς ποιηθεισῶν καὶ εἰς διάφορα μέτρα. Ἰπάρχουσιν ἐν αὐταῖς ἄσματά τινα δεκατετράστιχα (*sonetti*) ἀξιολογώτατα, καὶ ἀρκετὴν εὐαισθησίαν μαρτυροῦντα, καὶ ποιητικὴν δύναμιν οὐχὶ μικράν. Πολλὰ μάλιστα ἐκτὸς τῆς γλώσσης οὐδὲν ἕτερον ἔχουσιν ἔλλειμμα. Ἀφελέστατον προσέτι καὶ τὸ ἄσμα τὸ ἐπονομαζόμενον ὁ *βάρᾶς* καὶ ἡ *βαρκοῦλα* του.

Φύσα, φύσα ξεφυράκι

Μὲ φτερούγα δροσερῆ.

Φύσα, φύσα τὸ παράκι

Τῆς βαρκοῦλας μου καὶ σὺ.

Ὡραῖον καὶ ἐνθουσιαστικὸν καὶ τὸ ἐν εἶδει μελοδράματο; ποίημα τὸ ἐπικαλούμενον, ὁ *Ἡρωϊκὸς θάνατος τῆς Δέσπως καὶ τῶν Νυμφῶν* της, ἐξ οὗ φέρωμεν τοὺς ἐπομένους στίχους.

*Εἰν' ἐνδοξος ὁ στέφανος ἡ ἐλευθερία ἂν τὸν πλέκη
Στοῦ νικητοῦ τὸ μέτωπο πόσο λαμπρὰ θὰ στέκη!..*

Μὲς τὰ σπλάγγνα τοῦ Τούρκου σπαθί μου

Αἶμα πιέ, καὶ ποτὲ μὴ χορτάσης.

Καὶ σὺ χέρι εἰς τὸ φόρο ἂν δειλιάσης

Μήτε ὁ τάφος νὰ μὴ σὲ δεχθῇ.

Πιστεύομεν δὲ ὅτι πάντες θέλουσιν ἐνθαρρῦναι τὸν ἀναφαινόμενον ἤδη ποιητὴν τοῦτον διὰ τῆς γενναίας συνδρομῆς των καὶ εἰς ἕτερα ἄξια λόγου ἔργα.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἄνοιξις εἶνε καὶ αὕτη συλλογὴ διαφόρων ποιημάτων, ἐκδοθέντων ἐν Πάτραις ὑπὸ τινος Π. Σ. Συνοδινοῦ. Προσωπικῶς μὲν τὸν ποιητὴν δὲν γνωρίζομεν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἔργων του ὑπελάβομεν ὅτι θὰ ἦνε εἰσέτι νεανίας. Ἄν δὲν ἠπατήθημεν εἰς τὴν περὶ ἡλικίας ἰδέαν μας ὁ ποιητὴς διδεδίκεται καλλιτέρων ἔργων. Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνομεν καὶ περὶ τοῦ

πρίτου, οὔτινος οἱ στεναγμοὶ εἶνε ἐν' ὄτε θερμοὶ, καὶ μαρτυροῦσι καρδίαν ὀδυνηώσαν, ἀλλὰ δὲν εἶε ποιήσεως ἰσχυρᾶς ἀπαυγάσματα.

Δ.

Ἀφίνοντες ὀπίσω τὴν φιλολογίαν καὶ ποίησιν, διευθύνομεν τὸ πηδάλιον πρὸς τὸν κόσμον. Ἐὰν ἐγνωρίζομεν ὅτι αἱ ἀναγνώστριά μας ἀρέσκονται εἰς τὰ πολιτικά, ἠθέλομεν λαλήσει εἰς αὐτὰς περὶ τοῦ διαδόχου, καὶ τοῦ Ἀνατολικοῦ ζητήματος. Ἀλλὰ γνωρίζοντες ὅπως τὸ ὠραῖον φύλλον δεικνύει πρὸς τὰς ἐφημερίδας ἀδιαφορίαν, ἠμιλοῦμεν περὶ πανηγύρεων, ὅπου βεβαίως περιχαρᾶς πετᾶ, καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθέρως των πολλῶν ἀναμινύει εὐχὰς ἐν τῇ νυκτερινῇ προτευχῇ του. Κατὰ τὴν εἰκοστὴν πέμπτην Ἰανουαρίου, καίτοι ἀντιλεγούτης τῆς Αὐγῆς, μέλλει νὰ τελεσθῇ ἐν Ναυπλίῳ λαμπρὰ καὶ μεγαλοπρεπὴς πανήγυρις. 100,000 δραχμαὶ δι' αὐτὴν ὀρίσθησαν. Μέλλει νὰ ἐορτασθῇ ἡ εἰκοσιπενταετηρὶς τῆς βασιλείας τῆς Ἑλλάδος. Αἱ προπαρασκευαὶ πρὸ πολλοῦ ἤρξαντο. Πολλοὶ οἱ κλητοί. Εὐτυχεῖς ὅσοι δυνήθωσι νὰ ἀπολαύσωσι τῆς ὠραίας ἐκεῖνης θεᾶς, καὶ μάλιστα δωρεάν. Διὰ τί νὰ μὴ εἴμεθα πάντες; Βουλευταὶ Γερουσιασταὶ, καὶ Ἰπουργοί;

Ὡ; μανθάνομεν μέλλουσι νὰ μεταβῶσιν εἰς Ναύπλιον καὶ οἱ Ἕλληνας ὑποκριταὶ, κύριοι καὶ κυριαί.

Μέλλει καὶ πάλιν τὸ Ναύπλιον, ἐπὶ μίαν ἴσως ἐβδομάδα, νὰ ἀπολαύσῃ τῆς Πρωτευούσης τῆς τιμᾶς καὶ προνόμια, καὶ νὰ λαμπρυνθῇ ὑπὸ τῆς παρουσίας τοῦ ἀνακτος, ἂν εἶδε νεανίαν δεκαοκταετῆ, εὐρωστον, ὠραῖον, πατοῦντα τὰς γελώσας παραλίας του, καὶ μετ' ἀνεκφράστον ἐπευφημιῶν ἐχαιρέτισε τὴν ἔλευσίν του.

ΑΣΤΕΙΑ.

— Εἰς ἀρχαῖόν τι δράμα τοῦ Ἰταλικοῦ θεάτρου, ὁ Ἀρλεκίνος μονομαχεῖ μετὰ τοῦ Σακριπάντου. Ὁ Σακριπάντης ἐκκομβόνεται, καὶ προτείνει νὰ κάμῃ τὸ αὐτὸ καὶ ὁ ἀντίπαλός του. Ἄλλ' ὁ Ἀρλεκίνος ἀποποιεῖται φοβούμενος κἀταρξόν. Καθ' ἣν στιγμήν ἐπρόκειτο νὰ συμπλακῶσι, λέγει εἰς τὸν Σακριπάντην διὰ τρεμούσης φωνῆς. «Σὲ συμβουλεύω νὰ παραδοθῆς.— Δὲν παραδίδομαι.— Δὲν θέλεις; καλὰ! ἐγὼ εἶμαι γενναϊότερός σου, καὶ παραδίδομαι.

Εἰς Ἐπαρχιακόν τι Θέατρον τῆς Γαλλίας νεᾶνις τις ἔμελλε ν' ἀναβῆ κατὰ πρῶτον ἐπὶ τῆς σκηνῆς· ἀμ' ἀνεσύρθη τὸ προσκηνίον, προσελθούσα ἡ μήτηρ της, λέγει πρὸς τοὺς θεατὰς· «Ἐπειδὴ ἔχομεν σφανααστροφὴν ἀπόψε εἰς τὴν οἰκίαν, σᾶς παρακαλεῖ ἡ θυγάτηρ μου νὰ τῆς ἐπιτρέψητε νὰ εἰπῇ πρῶτη τὸ μέρος της, διὰ ν' ἀναχωρήσῃ πρὶν τῶν ἄλλων.»

Γάλλος τις ἀξιοματικὸς πληγωθεὶς εἰς τὸν μηρὸν μετηνέχθη εἰς τὴν οἰκίαν του, ὅπου προσεκλήθησαν οἱ ἰατροί. Ἀφοῦ ἐπὶ ὀκτῶ ὅλας ἡμέρας ἐβασάνισαν τὸν δυστυχῆ ἀξιοματικόν, σκαλίζοντες διὰ τῆς μύλης τὸν μηρὸν του, τοὺς ἠρώτησεν οὕτως· — ἀλλὰ τί λοιπὸν ζητεῖτε, ἐξοχώτατοι, τότες ἡμέρας εἰς τὸν μηρὸν μου; — τὴν σφαῖραν, ἣτις σ' ἐπλήγωσεν, ἀπῆντησαν οὗτοι. — Διὰ τί εἶπε! καὶ δὲν τὸ ἐλέγετε, φίλοι μου προτῆτερα; τὴν ἔχω εἰς τὸ θυλάκιόν μου.

Ἡ ἄγροια. Τριῶν εἰδῶν ἄγροιαὶ ὑπάρχουσι· νὰ μὴ γνωρίζομεν τίποτε· νὰ γνωρίζωμεν κακὰ ὅτι γνωρίζομεν· καὶ νὰ γνωρίζομεν ἄλλο παρ' ὅ, τι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν.

Σκυτεὺς τις Ἄγγλος, ὅστις προσέτι ἐπηγέλλετο τὸν θρηγυφθὸν εἰς τὰς ἐνταφιάσεις, ἐπεσκέφθη ἡμέραν τινα ἕνα τῶν φί-

λων του, καὶ τῷ εἶπε α Θωμαῶ, κάμε μου μίαν ὑπερσίαν. — Ποίαν; — Νὰ κλαύγης σὺ σήμερον ἀντ' ἐμοῦ εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ ἐμπόρου Γεωργίου. — Καὶ διατί δὲν ὑπάγεις ὁ ἴδιος; — Διότι, ἐν συνειδήσει δὲν δύναμαι νὰ κλαύσω σήμερον! ἀπέθανεν ἡ γυνὴ μου σήμερον τὸ πρωΐ.

— Χωρικός τις Ἰταλὸς ἐμέμφετο σύζυγόν τινα, ὡς μὴ δεόμενον ὑπὲρ τῆς γυναικὸς του, ἥτις εἶχεν ἀποθάνει. α Πρὸς τί ὄφελος, εἶπεν ὁ σύζυγος. Ἡ γυνὴ μου εἶνε ἢ εἰς τὸν Οὐρανὸν ἢ εἰς τὸν Ἄδην. Καὶ ἂν μὲν ἦνε εἰς τὸν Οὐρανὸν, δὲν ἔχει ἀνάγκην παρακλήσεων, ἂν δὲ εἰς τὸν Ἄδην δὲν ὑπάρχει ἐλπίς ἀπαλλαγῆς. — Ἄλλ', ἀποκρίνεται ὁ χωρικός, πιθανὸν νὰ μείνη εἰς τὸ καθαρτήριον διακόσια ἢ τριακόσια ἔτη. — Ἄ! καὶ τότε, εἶπεν ὁ σύζυγος, εἶνε ἀνωφελές· γνωρίζω τὴν γυναῖκα μου· εἶνε ἰσχυρογνώμων· θὰ θελήσῃ ἐκεῖ νὰ περάσῃ τὸν χρόνον τῆς.

— Ὄταν ὁ στρατάρχης Φερτέ κατεδίκαζέ τινα εἰς κρέμασμα, συνειθίζε νὰ τῷ λέγῃ. — Μὰ τὴν πίστιν μου· ἢ ἐγὼ ἢ δὺ θὰ κρεμασθῆς. Τὴν ομιλίαν ταύτην ἔκαμε καὶ πρὸς τινα κατάσκοπον, συλληφθέντα παρὰ τῆς προφυλαχῆς τοῦ στρατοῦ του. Ὅτε δὲ ἔμελλον νὰ ὀδηγήσωσι τὸν δυστυχῆ εἰς τὴν καταδίκην, ἐζήτησεν αὐτός νὰ ὀμιλήσῃ πρὸς τὸν στρατάρχην, καὶ τῷ εἶπεν· Γενναϊότατε· ἐνθυμήθητε τί μοῦ εἶπατε, ὅτι ἢ ἐγὼ ἢ σεῖς θὰ κρεμασθῆτε. Ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἐὰν ἐπιθυμῆτε σεῖς νὰ κρεμασθῆτε· ἂν δὲν θελήσετε, βλέπω ὅτι πρέπει νὰ θελήσω ἐγὼ ο. Ὁ Στρατάρχης κινηθεὶς εἰς γέλωτα, ἀπέλυσε τὸν κατάσκοπον.